
Zo klinkt afgrondelijk lijden

RECENSIE **CAPPELLA AMSTERDAM**

★★★★★

Gebeurtenis concert Schnitgers Droom door Cappella Amsterdam olv Daniel Reuss **Met** Geerten van de Wetering (orgel) **Programma** Ernst Krenek, Sonate für Orgel, op.92/1; 2 delen uit Four Winds Suite; Lamentatio Jeremiae Propheetae, op.93, deel 1 en 3 **Gezien** 26/3 Groningen, Der Aa-kerk **Publiek** 75

Job van Schaik

Het waren klanken die het Schnitgerorgel in de Der Aa-kerk zelden voortbrengt, die organist Geerten van Wetering woensdag aan het monumentale instrument ontlokte. De volgens de twaalftoonstechniek gecomponeerde werken van de Oostenrijkse componist Ernst Krenek (1900-1991)

zorgden voor een ongekende ervaring, waarbij vooral de enorme klankrijkdom en de helderheid in de structuur opvielen. Allerm minst makelijke muziek, maar niet minder dan een openbaring.

Dat gold in versterkte mate voor de Lamentatio Jeremiae Prophetae, Kreneks magnum opus waarvan Cappella Amsterdam twee delen ten gehore bracht in dit concert uit de prachtserie Schnitgers Droom. Krenek componeerde zijn toonzetting van de Bijbelse klaagliederen van de profeet Jeremia tijdens de Tweede Wereldoorlog in Amerika, waar hij na zijn vlucht uit nazi-Duitsland was neergestreken. Dat gegeven maakt dat je dit werk, waarin het lot van het vervolgte en door God verlaten Joodse volk wordt bezongen, niet kunt beluisteren zonder aan de Shoa h te denken.

Krenek combineerde in zijn Lamentatio compositietechnieken van zestiende-eeuwse Vlaamse Polyfo-

nie met de twaalftoonstechniek van Schönberg. Het resultaat is een ongrijpbare, aangrijpende klankwereld die aan de ene kant toegankelijk is en van grote schoonheid, maar tegelijkertijd wordt vervormd door vreemde, onverwachte wendingen en schrijnende, door de ziel snijdende dissonanten en uitroepen. Dit is een diep-doorleefde, meelevende muzikale uitbeelding van het afgrondelijke lijden van het Joodse volk.

De uitvoering van Cappella Amsterdam, dat onder dirigent Daniel Reuss tot een topkoor is uitgegroeid, was fabelachtig. De stemgroepen waren perfect in balans en de klankhomogeniteit en precisie waarmee dit hondsmoeilijke werk werd gezongen, waren ongekend. In het laatste Deum Tuum (het slot van de steeds terugkerende oproep „Jeruzalem, Jeruzalem, bekeert u tot de Heer uw God”) klonk het koor zelfs als een dreunende orgelklank, die de geest openbrak.